

sb0083 4 180 mtib2067

belpolitikai hireink tartalomjegyzéke /2.rész/
 sb0041 megnyitották a forgalom előtt
 sb0042 küszöbön az őszi betakarítás
 sb0043 könyvek az nszk-ból
 sb0044 az első cukorrépa irányvonalak
 sb0045 évadnyitás a jókai színházban
 sb0046 patané budapestben
 sb0047 tanévnyitó a miskolci...
 sb0048 hazánkba érkezett a norvég külügyminiszter /1/
 sb0049 kádár jános
 sb0050 új skála-coop raktáráruháza
 sb0051 befejeződött a szövetségi
 sb0052 lóránt zsuzsa kiállítása
 sb0053 helyreállt a közlekedés
 sb0054 gácsi mihály festőművész tárlata
 sb0055 budapestre érkezett karl sekan
 sb0056 befejeződött az ifjúsági .../1.rész/
 sb0057 kresz-park óvodásoknak
 sb0058 befejeződött az ifjúsági .../2.rész/
 sb0059 révész páál székfoglaló
 sb0060 benke valéria látogatása
 sb0061 az országgyűlés építési .../1.rész/
 sb0062 tanévnyitó a politikai .../1.rész/
 sb0063 az országgyűlés építési .../2.rész/
 sb0064 - 0065 tanévnyitó a politikai ... /2-3 rész/
 sb0066 hazánkba érkezett a norvég külügyminiszter /2/
 sb0067 - 0068 az európai diabetes társaság ... /1-2 rész/
 sb0069 szoboravató angyalföldön
 sb0070 főtí ős
 sb0071 szurcsik jános kiállítása
 sb0072 időjárásjelentés
 sb0073 - 0074 magyar sebész társaság .../1-2 rész/
 sb0075 szolidaritási nagygyűlés .../1.rész/
 sb0076 orvosi műszerujdonságok
 sb0077 szolidaritási nagygyűlés .../2.rész/
 sb0078 átadták a tv-dráma pályázat díjait
 sb0079 papp jános kitüntetése
 sb0080 tartalomjegyzék /1.rész/
 sb0081 tartalomjegyzék /2.rész/

készült az mti belpolitikai főszerkesztőségében

főszerkesztő: pásztor jános
 szerkesztették: halasi györgy, kis tamás

/mti/ ig st
 21.13 010982 1625

- v é g e -

Su

--

MTI

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség
 Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
 Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

60.008/x

Belföldi hírek

 budapest, 1982. szeptember 02. bel. c s ü t ö r t ö k

sb0001 4 130 mtib1001

kisz-kezdemenyezés olcsóbb árukért

1982. szeptember 2. - a magyar kommunista ifjúsági szövetség budapesti bizottsága és a belkereskedelmi minisztérium felhívással fordult az élelmiszeripari és háztartási vegyiáru termelő vállalatok kisz-szervezeteihez. közös kezdeményezésük az olcsóbb fogyasztási cikkek kínálatának bővítését szorgalmazza.

azt kéri a kisz-szervezetektől, hogy tárják fel a vállalatuknál azokat a lehetőségeket, amelyeknek a kihasználásával, ésszerűbb, hatékonyabb gyártással, szervezéssel, a termékek minőségét nem rontó alap- és adalékanyag-megtakarítással az eddiginél olcsóbb termékeket állíthatnak elő. ennek egyik módja például, hogy több terméket olcsóbb, egyszerűbb - ugyanakkor az áru minőségét nem befolyásoló - módon csomagolnak. a felhívásban leszögezték, hogy elsősorban olyan ötletek megvalósítására számítanak, amelyek egyaránt figyelembe veszik a gyártó, a kereskedelem és a fogyasztó érdekeit. arra ösztönözték a kisz-szervezeteket: munkahelyükön fejtsenek ki propagandát az ilyen cikkek gyártásáért, kezdeményezzék az új technológiák bevezetését.

a felhívást valamennyi érintett kisz-szervezethez eljuttatták.
 /mti/

km/jk rj ár st

00.10 020982 1198

--

sb0002 4 130 mtib1002

kevesebben állnak a pult mögött

1982. szeptember 2. - bár az elmúlt hónapokban csökkent a fővárosi tanácsai kereskedelemben és vendéglátásban dolgozók száma, ez nem okozott fennakadást a budapestiek s az ide látogatók ellátásban - mondották az idegenforgalmi szezon vége felé a fővárosi tanács kereskedelmi főosztályán. a tanácsai kereskedelemben - és vendéglátásban az idén eddig 1100 teljes munkaidőben foglalkoztatott alkalmazottal voltak kevesebben, mint az előző év hasonló időszakában. ez a jelentős létszámcsökkenés nagy terheket ró az itt dolgozókra, hiszen a fővárosiak a szükséges árucikkek mintegy felét a tanácsai kereskedelem boltjaiban vásárolják meg. a munkaerő-gondokor sokat enyhített, hogy az előző évinél 3 százalékkal több nyugdíjas vállalt munkát, ha csak részmunkaidőben dolgozva is. közülük 4.200-an dolgoztak, főként a vásárlási csúcsidezőszakokban. segítségük révén mintegy száz boltnak nem kellett lehozni a redőnyt.

a létszámcsökkenés tartósnak bizonyult. a munkaerő elvándorlásának több oka is ismert: a dolgozók 80 százaléka nő, közülük sok a kisgyermekes anya, s az ötnapos munkahét bevezetésével nem mindenki tudja megfelelően elhelyezni gyermekét a hétvégeken. a kereseti lehetőségek sem teszik vonzóvá ezt a szakmát, hiszen a belkereskedelemben dolgozók átlagbére elmarad más ágazatban dolgozókéktól.

a vállalatok szociális és jóléti intézkedéseikkel, újabb és újabb kedvezményekkel igyekeznek megállítani a munkaerő-elvándorlást. remélhető az is, hogy a rendelkezések adta lehetőséggel élve a gyes-en lévő kismamák közül többen vállalnak majd napi 4 órás munkát - vélik a tanács illetékesei.

az új rendszerben üzemelő kereskedelmi és vendéglátóipari egységek egyébként szintén a tanácsai kereskedelemből verbuválták alkalmazottaikat. ez tehát szintén hozzájárul az üzlethálózat létszámgondjaihoz, ugyanakkor kétségtelenül kedvező hatása van a kereskedelemre: a szerződéses, illetve bérbeadott boltok és vendéglátóhelyek növelték az ellátás színvonalát. /mti/

rj ag ár st
00.10 020982 2033

-.-

sb0003 4 150 mtib1003

kezdődik a napraforgófeldolgozás szezona

1982. szeptember 2. - kezdődik a napraforgó szezon. az első 500 tonna mag már meg is érkezett a növényolajipari és mosószergyártó vállalat hat üzemébe, a nagyobb arányú feldolgozás azonban csak néhány nap múlva indul. az eddigi tapasztalatok szerint megfelelőek a terméskilátások, a nyári meleg kedvezett a növény fejlődésének, bár az elmúlt hetek sok csapadéka, s a párás idő nyomán gombás megbetegedések léptek fel. a napraforgóval foglalkozó, megközelítőleg 800 gazdaság fokozott növényvédelemre kényszerült, ami megnövelte a költségeket. így is kifizetődő vállalkozás a napraforgó-termesztés, annál is inkább, mert a vető- és betakarítógépek egyaránt azonosak a gabonatermesztés gépeivel.

a termelési kedv nyomán várhatóan az előre tervezett mennyiségeket veheti át az ipar. mindenesetre jóelőre felkészültek a gyárak a nyersanyag fogadására, a gépek nagyjavítását elvégezték, hogy minél zökkenőmentesebb legyen a feldolgozás. a torlódások elkerülésére a mezőgazdasági partnerekkel megállapodtak a szállítási útemekről. három gyárban, martfün, győrben és budapesten a technológiai sorok egy részét is korszerűsítették, s ezzel lehetővé vált, hogy a napraforgóból készülő takarmánydarának a korábbiaknál nagyobb hányadát állítsák elő első osztályú minőségben.

napraforgóból nemcsak a hazai étolaj- és margarinigényeket elégítik ki, hanem jelentős az export is, az összes feldolgozott mennyiség megközelítően 60 százalékat szállítják részben kgst országokba: a szovjetunióba, az ndk-ba, lengyelországba és csehszlovákiába, részben pedig ausztriába és svájcba. a körültekintő piacfeltáró munka eredményeként az idén először egyiptom és algéria is vásárolt magyar napraforgóból készült olajat.

hamarosan megkezdődik az energiatakarékosságot szolgáló műszaki fejlesztés. martfün és győrben már olyan vegyestüzelésű kazánok működnek, amelyeket nyáron gáz fűt, szeptember és május között, a szezonban pedig a napraforgó héját égetik el. az elkövetkező két évben valamennyi üzemben áttérnek erre a fűtési módra, amellyel, évente összesen mintegy 30 millió forint energiaköltséget takaríthatnak meg. /mti/

kg/tr/ig st

00.11 020982 2191

-.-

sb0004 4 150 mtib1004

ismét lesz tartós tej - javul az ellátás iskolatejből is

1982. szeptember 2. - rövidesen ismét kapható lesz a dobozos tartós tej, amelyet az utóbbi hetekben hiába kerestek a vásárlók az üzletekben. a tejipar tájékoztatása szerint a napokban megérkezik a csomagoláshoz szükséges speciális, több rétegű import papír, amelyből a dobozok készülnek. mivel azonban a tartós tejet a dobozba töltés után két hétig a minőség ellenőrzése miatt a tejipari vállalatnál tárolják, árusítása az üzletekben csak 3-4 hét múlva várható. ettől az időponttól kezdve a tejipar a korábbiakhoz hasonló mennyiséget és egyenletes szállítást ígér.

bevált az ugynevezett féltartós tej is, amelyből a nyár eleje óta tatabányán napi 20 ezer litert állítanak elő, s igény szerint szállítanak a komárom megyei városokba, a duna-parti üdülőkörzetbe, valamint a velenceitő-parti üdülőhelyekre is. a féltartós tej gyártásánál nincs csomagolóanyag probléma, mert a korábban importált dupla fóliazacskó gyártását - amelyben egy hétig hűtés nélkül eltartható a tej - a közelmúltban megkezdte a tiszai vegyi kombinát.

a tartós tej kedvelőinek az édesített tubusos tejet is ajánlják, amely kiválóan felhasználható a reggeli italok készítésére és a feketekávé izesítésére. csomagolóanyag gondok korábban ennél is voltak, a tubusokat azonban ma már itthon gyártják megfelelő mennyiségben.

különösen a fővárosban okozott gondot, hogy a közelmúltban a tejipar gyártógépének meghibásodása miatt nem tudták kielégíteni az igényeket a kétdecis poharas tejtermékekből, különösen iskolatejből. azóta azonban a gyártó gépsort kijavították, s az iskolákat már igény szerint ellátják. fokozatosan várható, hogy javul a poharas tej kínálata az üzletekben is. /mti/

mg/mi sl nj st

00.12 020982 1765

-.-

sb0005 4 150 mtib1005

reklámkonferencia

1982. szeptember 2. - ötödik alkalommal rendezi meg az idén a magyar reklámszövetség az országos reklámkonferenciát, amelyre ezúttal október 15 és 16-án szegeden, az ifjusági házba kerül sor. a konferencián - amelynek alaptémája a tervszerűség és a kreativitás a reklámban - az előzetes jelentkezések alapján több mint 500 ipari és kereskedelmi vállalat vezetői és reklámszakemberei vesznek részt.

a tanácskozás hat szekciójában egyebek között szó lesz arról, hogy a kereslet-kinálat, a szabadidő, a vásárlási szokások és a társadalmi mobilitás várható alakulásának ismeretében melyek lesznek a jövő reklámjának leggazdaságosabb és hatásosabb módszerei. ismeretes, hogy a vállalatok reklámra, propagandára fordítható kerete az utóbbi években nem növekedett, sőt sok esetben csökkent. ezért a konferencián nagy hangsúlyt kap a reklám gazdaságossága. ehhez kapcsolódik annak a szekciónak a témája is, amely a reklám-eszközök optimális kiválasztási lehetőségeivel foglalkozik.

a konferencián azt is megvitatják, hogyan lehetne külföldön jobban reklámozni export-termékeinket. /mti/

mg/rj sl st

00.13 020982 1139

-.-

sb0006 4 160 mtib1006

filmek a pécsi tv-studióból

1982. szeptember 2. - szórakoztató néprajzi dokumentumműsor és képzőművészeti témájú ismeretterjesztő film forgatását fejezték be a napokban a pécsi körzeti tv-studió munkatársai jósfay györgy irányításával. az előttem a határ, utánam a zsandár című alkotás a dunántúli betyárvilág költészetével, dalaival, emléktárgyaival ismerteti meg a nézőket. a rezi község határában lévő gyöngyösi csárdában zákonyi ferenc szakiró és együd árpád népzenekutató a betyárvilág legendáit, népművészeti relikviáit mutatja be. a műsorban batyártörténetek és dalok hangzanak el. előadók a somogyi idős pásztor faragók, betyárivadékok, juhászok, akik ezeket még közvetlen forrásból ismerik. elkalauzol a film a dunántúlon fellelhető egyszerű betyár csárdákba, s megelevenedik a képernyőn egy betyártörténet is - vajda jános tollából. nem hiányoznak a műsorból a pásztor- és betyártáncok sem: a berzencei hagyományörző

táncgyűttes programjához a talp alá valót - eredeti hangszerek megszólaltatásával - a baranya-zenekar szolgáltatja.

ripl-rónai józsef kaposvári otthona, a rómahegyi villa a másik pécsi produkció színhelye. az 1902-ben párizsból hazatelepült festőművész házában vendégeskedett többek között ady endre, móríc zsigmond, s a nyugat-nemzedék számos más tagja is. a tv-műsor házigazdája takáts gyula költő, akáinak ifjúkori festményeit rippl ebben az épületben korrigálta: segítségével megidézik a képernyőn a villa századeleji vendégeit is. mai alkalmi lakói, fiatal képzőművészek és esztéták a rippl-hagyatékot mutatják be. /mti/

t/kj/ig st

00.14 020982 1597

.-.

sb0007 4 160 mtib1007

ritka madárgyűjtemény

1982. szeptember 2. - nagy tudományos értékű gyűjteménnyel gazdagodott a gyöngyösi mátra muzeum madártani részlege. a heves megyei tanács segítségével a muzeum megvásárolta dr. pátkai imrének, a madártani intézet nyugalmazott igazgatójának magángyűjteményét, amely 840 kitömött madárból áll. többségében olyan állatok preparátumai ezek, amelyek begyűjtése ma már szinte lehetetlen, hiszen a gyűjtemény a ii. világháború előtti időből származik. különösen értékes darabjai a gyűjteménynek azok a ragadozó madarak, amelyek egyes csoportjait ma már a kipusztulás fenyegeti. megtalálható köztük a rendkívül ritka fekete sas, a parlagi sas, a kígyászölyv, a vörös és barna kánya, továbbá a vándorsólyom, a békászó sas, a hamvas-, a kékes- és a fakó rétihéja és a kékvércse. olyan madarak is vannak a gyűjteményben, amelyek hazánkban rendkívül ritka átvonulók, vagy alig néhány alkalommal kerültek az ország területére. ilyenek a pehelyréce, a fekete és füstös réce, bütykös ásólud, csigaforgató, tavi cankó, pásztormadár, téli kenderike, szürke zseze és a hósármány. a kollekcióban akadnak hazánkban nem honos madárfajok is, mint például a havasi varju és a déli hantmadár. /mti/

kov/lné/ig st

00.14 020982 1230

.-.

sb0008 4 160 mtib1008

magyar pénz avar temetőben

1982. szeptember 2. - szenzációs leletre bukkantak az idén, a tolna megyei gyöngyösön egy avar temető már több mint tíz éve folyó feltárása során. a temető egyik sírjából i. péter magyar király által vert ezüst pénz került elő. mint ismeretes péter szent istvánt követően kétszer: 1038-41 és 1044-46 közt uralkodott. amint az ásatást vezető dr. rosner gyula régész elmondotta: a petrus rex pannoniae feliratu ezüst érme az első korhatározó magyar pénz, melyet avar temetőben találtak. feltételezi, hogy az egykori avar halottat nem temethették el korábban, mint az érmét verték, s e lelet teljesen más megvilágításba helyezi az avarság történetét. azt látszik bizonyítani, hogy az avarok közt éltek olyan csoportok, amelyek megérték a honfoglalást, a magyar államalapítás korát. /mti/

blb/rj kgy

00.15 020982 0837

.-.

sb0009 4 150 mtib1009

egy lakodalom ,,méregadagja,, a galócában

1982. szeptember 2. - gombamérgezésből eredő tömegszerencsétlenséget sikerült megakadályozni pécsen. a piaci gombavizsgálónál egy apa és fia saját kezűleg szedett erdei gombát mutatott be ellenőrzés végett, s mind kiderült: 16 gyilkos galóca volt közöttük. az illetők elmondták, hogy lakodalmi éteknek szánták a gombát és hatvannégyen voltak hivatalosak a menyegzőre. sokuk számára az utolsó vacsora lett volna ez, hiszen köztudott, a gyilkos galóca halálos kimenetelű mérgezést okoz. a veszedelmes erdei zsákmányt elkobozták és megsemmisítették.

pécsen kerekén huszonöt éve nem történt mérgezés olyan gombától, amelyet piacon árultak. ez annak a jele, hogy jól működik a ,,biztonsági szűrő,, a háziasszonyok bizalommal vásárolhatnak gombát a piaci árusoktól. az ősz a gombaszedés fő szezonja és szeptemberben valóságos dömpingre számítanak az erdei termékből. a szakemberek arra hívják fel a figyelmet, hogy lehetőleg piacon vásárolt - hatóságilag ellenőrzött - gombát fogyasszanak, ha viszont saját kezűleg szedték, ellenőriztessék szakértővel, házaló

árustól semmilyen körülmények között ne vásároljanak. a baranyai köjál - a főváros után elsőként - bevezette a hétfői gombaügyeletet: szombaton és vasárnap délután a kijelölt helyen megvizsgálják a bemutatott erdei gombákat. /mti/

igó/rj kgy st

00.16 020982 1373

-. -

sb0010 4 160 mtib1010

környezetvédelmi szemle

1982. szeptember 2. - vas megye kirándulóhelyein rendszeresek a környezetvédelmi szemlék. a vöröskereszt megyei környezetvédelmi munkabizottsága most a várható nagy őszi turista és kiránduló forgalom előtt is szemlét tartott. a tapasztalatokat összegezve megállapították, hogy a parkerdőkben a tavalyinál kedvezőbbek a körülmények. az esőbeálló, a pihenőhelyek és azok környéke tiszta és rendezett. az autóspihenők környékét viszont eléggé elhanyagoltnak találták. különösen a kám és hosszupereszteg közötti pihenőhelyen, a nagyforgalmu 8-as főközlekedési út mellett láttak sok szemetet és gondozatlan környezetet. az üdülőterületek közül különösen szépen gondozott a szombathelyi. javult a legutóbbi szemle óta a velemi, szajki, mesteri üdülőterület állapota is. romlott a környezet viszont a vadása tónál és a borgáti termálfürdőnél, ahol például a batonelemekből összeállított hulladékgyűjtők szinte megközelíthetetlenek, a szép nyaralóktól néhány lépésnyire szeméthalmok emelkednek. borgáton hatósági intézkedésre is felkérték a köjált. több kifogásolni valót találtak bükfürdőn: a nemrég nyílt abc áruház, bisztró és ajándékbolt környékén egyetlen hulladékgyűjtő sincs, a termál köruton és más utcák mentén néhány helyen méteres gaz nőtt. több helyen a szeméthalmok a vadkempingezők nyomairól árulkodnak.

a feltárt hibákra, azok sürgős megszüntetésére felhívták az illetékesek figyelmét. /mti/

Lér/mné/kgj/ig st

00.16 020982 1466

-. -

sb0011 4 150 mtib1011

áthelyezik a patak torkolatát

1982. szeptember 2. - áthelyezik a velencei-tó legnagyobb vízszállítójának, a császár pataknak a torkolatát. a természeti viszonyok megváltoztatására azért van szükség, mert annak a területnek a nádasai, ahol a patak a tóba ömlik, már nem tisztítják kellően a vizét. ez pedig igen fontos lenne, mert a császár gyűjtő és szállítja a tóba a vízgyűjtő terület vizeinek kétharmadát. az új torkolatnál nagyobb nádasfelületen át nem egy helyen, hanem három ponton vezetik a tóba a patakat. a munka elkezdődött: az elkövetkező hetekben harmincezer köbméter földet mozgatnak meg, nyolcszáz méter hosszú - a patak vizét az új torkolatba átvezető - csatornát építenek, bukógátakat emelnek. a munkálatokat előreláthatóan az év végéig befejezik. a torkolat áthelyezése a szakemberek szerint segíti a velencei-tó javuló minőségű vizének a megóvását. /mti/

dáv/rj kgy st

00.17 020982 0906

-. -

sb0012 4 150 mtib1012

szigetelőanyag - előrecsomagolva

1982. szeptember 2. - megkezdte a szigetelőanyagok előrecsomagolását a köszög tapolcai gyára, ahol perlitet és bazaltgyapotot gyártanak. mindkét termékük rendkívül népszerű, de eddig főleg a nagyüzemek hasznosították. most a tűzép vállalatokon keresztül a termékeket eljuttatják a kislakásépítőkhöz is. a termékekből zsugorfóliával egységcsomagokat készítenek, egy-egy csomag pontosan annyi szigetelőanyagot tartalmaz, amennyi egy átlagos méretű családi házhoz szükséges. /mti/

bév/mmé/kgy/gw st

08.08 020982 0547

-.-

sb0013 4 150 mtib1013

olcsó állattartó telep

1982. szeptember 2. - a veszprém megyei vaszari hunyadi termelőszövetkezet, amely jelenleg 8 ezer szarvasmarhát tenyészt, és évente 17 millió liter tejet ad fogyasztásra, feldolgozásra, növeli a húshasznosítású szarvasmarha-állományát is. a gazdaság 5600 férőhelyes telepet épített takácsiban. a hatalmas telepet könnyűszerkezetes elemekből az átlagos költségnek alig egy harmadáért, 53 millió forintos beruházással, két hónap alatt építette fel a tsz kivitelező brigádja. a korábbinál olcsóbb lesz a telep üzemeltetése is, hiszen a gépesítés révén mindössze 6 ember dolgozik az állatok körül.

a szövetkezet már megkezdte a telep benépesítését: mintegy 2500 saját nevelésű szarvasmarha mellett, 3100 állatot más veszprém megyei gazdaságokból vásárol. miközben még tart a telep benépesítése, az elsőként elkészült istállóépületekből nemrégiben utnak indították az első exportszállítmányt. /mti/

szé/mmé/kgy/gw st

08.35 020982 0956

-.-

sb0014 4 160 mtib1014

rákóczi dombormű

1982. szeptember 2. - rákóczi ferencet és a kuruc szabadságharc más neves alakjait megörökítő, juharfából faragott domborművel gazdagodott a tanévkezdéskor a csornai ii. rákóczi ferenc általános iskola. a három és fél méter széles, másfél méter magas dombormű salló istván, tatabányán élő fafaragó művész alkotása. a csornai iskolában gyűjtik a rákócziakkal, a kuruc korral kapcsolatos emlékeket és azokat az iskola állandó kiállításán mutatják be. /mti/

csér/sza/gw st

08.40 020982 0505

-.-

sb0015 4 130 mtib1017

balesetek

1982. szeptember 2. - balatonfüred belterületén szaller józsefné 34 éves ügyintéző, veszprémi lakos személygépkocsijával elütötte az uttesten áthaladó hun rózsza 60 éves nyugdíjas, helyi lakost, aki a kórházban meghalt. a baleset körülményeinek tisztázására és a felelősség megállapítására a rendőrség vizsgálatot indított.

pest megyében surány külterületén az árvízvédelmi töltésről egy markológép leborult, vezetője, varga istván 59 éves nehézgépező, budapesti lakos a helyszínen meghalt. a vizsgálat eddigi adatai szerint varga istván a munkagépet figyelmetlenül vezette. a rendőrség szakértő bevonásával folytatja a vizsgálatot. /mti/

ka/gw ár

10.37 020982 0684

a

-.-

sb0016 4 150 mtib1019

amerikai miniszterhelyettes magyarországi látogatása

1982. szeptember 2. - theodore s. britton, az amerikai egyesült államok lakásügyi és városfejlesztési minisztériumának nemzetközi kapcsolatokkal foglalkozó miniszterhelyettese néhány napot hazánkban töltött.

ennek során a miniszterhelyettest fogadta ábrahám kálmán építésügyi és városfejlesztési miniszter. látogatást tett papp lajos államtitkárnál, a minisztertanács tanácsi hivatala elnökénél, és szépvolgyi zoltárnál, a fővárosi tanács elnökénél is. /mti/

sb/ka/sl gw hgy

11.49 020982 0552

--

sb0017 4 150 mtib1020

új üzemépület

1982. szeptember 2. - csütörtökön átadták a keszthelyi vasipari és gépjárműjavító szövetkezet új üzemépületét. az okisz és a kiszöv anyagi támogatásával létesített, 2.000 négyzetméter alapterületű üzemben öt műhely kapott helyet, amelyek eddig a város különböző részein működtek. ezekben a műhelyekben egyedi termékeket, többek között adagoló- és osztályozó-, szállító-, valamint légtechnikai berendezéseket, vasszerkezeteket, gépalkatrészeket készítenek. hamarosan korszerűsítik a gépparkot is, daraboló, forgácsoló és hegesztő berendezéseket vásárolnak. a jobb munkafeltételektől és a felújítástól, 20 százalékos termelékenység-növekedést várnak, s bővíthetik exporttermékeik körét is. /mti/

tas/kné/st/mz hgy

11.58 020982 0760

--

sb0018 4 130 mtib1022

megalakult a fogyasztók borsod megyei tanácsa

1982. szeptember 2. - csütörtökön miskolcon megalakult a fogyasztók borsod megyei tanácsa, amely a minisztertanács határozata értelmében megyei szinten látja el a fogyasztók érdekvédelmét, ellenőrzi a fogyasztók széles körét érintő jogszabályok érvényesülését és érvényesítését, segíti a lakosságnak az ellátással kapcsolatos tájékoztatását. az év végéig létrehozzák a fogyasztói tanácsokat a megye városaiban, a járási székhelyeken és a nagyobb közsségekben is.

a fogyasztók borsod megyei tanácsa még szeptemberben megvitatja és elfogadja munkatervét, novemberben pedig jelentést vitat meg borsod megye zöldség és gyümölcscellatásáról. /mti/

bas/szn/st/gw hgy

12.13 020982 0728

--

sb0019 4 180 mtib1023

időjárásjelentés

1982. szeptember 2. - a meteorológiai intézet jelenti csütörtökön 13 órakor:

többórás napsütés

kontinensünk északi, északnyugati harmadán alacsony nyomású légörvény helyezkedik el. ennek déli, délkeleti peremén, a brit-szigetek, dél-skandinávia - finn-öböl irányban légköri frontok haladnak, változókéony, hűvös, szeles időjárást okoznak. a légköri frontok áramlási zónájától délre, délkeletre magas nyomású képződmény alakult ki. ennek területén többnyire kevés a felhő, éjszakánként egyre több helyen képződik köd, a nappali hőmérséklet közel az évszaknak megfelelően alakul.

hazánkban szerdán változóan felhős idő volt, általában 4-7 órán át sütött a nap. a dunántulon egy-két helyen futó zápor is előfordult. a hőmérséklet csúcserkéke 20-27 fok között alakult, a legmelegebbet a dél-alföldön mérték. éjszaka általában 10-15 fok közé hűlt le, és erősen bepárasodott a levegő. csütörtök délelőtt csupán a dél-dunántulon volt számottevő felhőzet, de csapadékot onnan sem jelentettek. az éjszaka képződött talajmenti köd késő délelőttre mindenütt feloszlott. a hőmérséklet 11 órakor 19-24 fok között volt.

a

budapest belterületén szerdán a hőmérséklet napi középértéke 20,4 fok, a százéves átlagnál 1,3 fokkal magasabb volt.

a balaton vizének hőmérséklete siófoknál 11 órakor 20 fok volt.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 23 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 1022 mbár, mérsékelten emelkedik.

várható időjárás az ország területén péntek estig:

átmeneti felhősödés több alkalommal várható, de számottevő csapadék valószínűleg sehol sem lesz. az északi szél napközben megélénkül. éjszaka erősen bepárasodik a levegő, a hőmérséklet hajnalra 10-15 fokig csökken, holnap délutánra 22, 27 fokig emelkedik.

várható időjárás budapest térségében péntek reggelig:

néha kissé megnövekszik a felhőzet, de csapadék nem valószínű. a légmozgás mérsékelt marad, hajnalra erősen bepárasodik a levegő. a hőmérséklet késő este 17 fok körül, holnap hajnalban 13 fok körül valószínű.

előrejelzés a balaton térségére ma estig:

a délnyugati szél többnyire mérsékelt, 10-15 km/óra, néha kissé élénk, 25-30 km/óra sebességű lesz. változóan felhős idő várható, eső nélkül. a hőmérséklet a délután 22-23 fokos csúcstértékről késő estére mintegy 16-18 fokig csökken. a víz 20 fokos. /folyt. köv./ sa

12.38 020982 2400

.-.

sb0020 4 180 mtib1024

időjárásjelentés /2. rész/

távolabbi kilátások szombattól keddig:

a hét végén általában kevés lesz a felhő, számottevő csapadék nem várható. a hajnali órákban sokfelé lehet számítani páráságra, helyenként ködre. a következő hét elején megnövekvő felhőzetből futó esők, záporok várhatók.

as

a legalacsonyabb hajnali hőmérséklet eleinte 8,- 13, később 10-15 fok között lesz.

a legmagasabb nappali hőmérséklet 21-26 fok között várható.

jelentős mennyiségű /legalább napi 5 mm/ csapadék az ország területének 20 százalékán várható. /mti/ sa

a duna vizállása budapestnél 250 cm, a víz hőmérséklete 18,4 fok.
12.41 020982 0570

.-.

sb0021 4 160 mtib1026

olaszországban a pécsi egyetemi kórus

1982. szeptember 2. - olaszországi vendégszereplésre utazott csütörtökön a pécsi janus pannonius tudományegyetem tanárképző karának kórusa. a tillai aurél liszt-díjas karnagy vezette 45 tagú diákkar képviseli hazánkat a x. nemzetközi kórusversenyen gorizia városában. a vegyeskari, a női kari és a folklór kategóriában lépnek pódiumra, műsorukban a versenykiírásnak megfelelően reneszánsz, romantikus és kortárs szerzők műveit szólaltatják meg, s előadnak magyar népdalfeldolgozásokat is. ezt követően a pordenone városban sorra kerülő kórusfesztivál vendégei lesznek.

az 1949-ben alakult énekkar az utóbbi évek során a belgiumi neerpeltben, a franciaországi toursban, az olaszországi arezzóban és debrecenben nyert nagydíjat, illetve első díjat nemzetközi kórusfesztiválon. /mti/

igó/bné/s hgy

14.10 020982 0856

as

.-.

sb0022 4 130 mtib1027

a norvég külügyminiszter csütörtöki programja

1982. szeptember 2. - svenn stray norvég külügyminiszter, aki hivatalos látogatáson tartózkodik Magyarországon, csütörtökön délelőtt a Duna-kanyar nevezetességeivel ismerkedett. Szentendrén a Kovács Margit Múzeumot, Esztergomban a Keresztény Múzeumot és a Bazilikát tekintette meg.

innen felhasználható 18.30 órától!

délután a külügyminisztériumban ismét tárgyalóasztalhoz ült a magyar és a norvég diplomácia vezetője. Puja Frigyes és Svenn Stray folytatták az időszerű nemzetközi kérdések megvitatását, valamint áttekintették a két ország kapcsolatainak alakulását, továbbfejlesztésének lehetőségeit. /mti/

sr/jk ár rj hgy

14.24 020982 0753

-.-

sb0023 4 150 mtib1028

fűszerpaprika fajtabemutató

1982. szeptember 2. - tapasztalatcserével egybekötött fűszerpaprika fajtabemutatót tartottak csütörtökön Kalocsán, a fűszerpaprika kutató állomáson és a környező „paprikás” gazdaságokban. Mint ebből az alkalomból elmondták, az utóbbi tíz évben 15 hazai nemesített, államilag elismert fajta került köztermesztésbe, s újabbak várnak elszaporításra. Jelenleg a fűszerpaprikaföldek 80 százalékán a legújabb nemesítetteket termelik, s a hibridek bevonásával sikeresen ujhodott meg a kalocsai, illetve a szegedi tájörzet fűszerpaprika termelése. A kutatók továbbra is nagy gondot fordítanak a fűszerpaprika nemesítésére, az intenzív termesztési technológiák kidolgozására, paprikaörlemények nemzetközi hírű exportcikkeink: 36 országban izesítenek magyar paprikával. A kalocsai kutató állomáson új módszert találtak a színkinyerésre is, amit egyelőre szabadalomként kezelnek. Lényege, a speciális előkészítésen, őrlésen alapszik. olyan finom porítást alkalmaznak, amely teljes egészében feltárja a színanyagot, s így az őrlemény festőképessége 2-3 százalékkal jobb

07

Vminthogy a

és tartja színét. az ezzel az eljárással készült ételizesítő a fogyasztóknál is vizsgálják. hengeres flakkonokban, a kutatóállomás emblémájával kerül az üzletbe.

a tapasztalatcsere után a résztvevők a bátyai, a fajszi és a miskei termelőszövetkezetekben ismerkedtek az új fajták termesztési módszereivel. /mti/

lász/bné/s st hgy
14.43 020982 1441

-.-

sb0024 4 160 mtib1029

radiológus kongresszus szegeden

1982. szeptember 2. - a szegedi biológiai központban csütörtökön megkezdődött a XI. magyar radiológus kongresszus 430 hazai és 11 országból érkezett 100 külföldi orvos és tudományos kutató részvételével. a tanácskozáson három napon át, mintegy 200 előadás alapján négy szekcióban foglalkoznak a csontok és ízületek, illetve a hasi szervek radiológiai betegségfelismerésének módszereivel, a sugárterápia újabb eredményeivel és a gyermekradiológiával. a kongresszus nagy figyelmet szentel az ultrahang alkalmazásán alapuló diagnosztikai módszereknek, a radiológia új tudományterületének. ultrahanggal ma már finom szöveti szerkezeti változásokat is felismernek anélkül, hogy a beteget kellemetlen, fájdalmas beavatkozásnak tennék ki. hasonló célú, de jóval költségesebb az ugynevezett komputeres tomográfia, a számítógépes rétegvizsgálat, amelyhez hazánkban egyelőre három gyógyintézetben van berendezés. hazai kutatók beszámoltak egy ugyancsak komputer alkalmazásával összefüggő módszerről, a számítógépes dózistervezésről. ennek lényege, hogy a daganatos betegség sugárkezelésének optimális dózisait számítógép segítségével tervezik meg. a betegről felvett adatokat a vidéki gyógyintézetekből terminál segítségével továbbítják a fővárosi komputerbe, s a számítás eredménye alapján folytatják le a sugarak adagolását. a kongresszus alkalmából a szegedi sportcsarnokban kiállítás nyílt hazai vállalatok, valamint külföldi cégek legújabb radiológiai készülékeiből, berendezéseiből. /mti/

dob/f/s st hgy

14.51 020982 1550

07

-.-

bel

- 18 -

1982.09.02.

sb0025 1 130 mtib1030

kaysone phomvihane látogatása hazánkban

1982. szeptember 2. - a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának meghívására kaysone phomvihane, a laoszi népi forradalmi párt központi bizottságának főtitkára, a laoszi népi demokratikus köztársaság minisztertanácsának elnöke augusztus 15 és szeptember 2-a között hazánkban töltötte szabadságának egy részét és ismerkedett szocialista gazdasági építőmunkánk eredményeivel, tapasztalataival.

kádár jános, az mszmp központi bizottságának első titkára csütörtökön fogadta kaysone phomvihane-t. jelen volt szürös mátyás, a kb tagja, a külügyi osztály vezetője és zegnál jános hazánk vientiane-i nagykövete.

a szívélyes, elvtársi találkozón tájékoztatták egymást a két ország helyzetéről, pártjaik tevékenységéről. áttekintették a magyar-laoszi kapcsolatok fejlődését és véleményt cseréltek a nemzetközi helyzet, valamint a nemzetközi kommunista és munkásmozgalom időszerű kérdéseiről. kölcsönösen megerősítették pártjaik eltökélt szándékát a két ország és nép internacionalista barátságának és együttműködésének továbbfejlesztésére.

kádár jános elismeréssel szólt azokról a kezdeményezésekről és lépésekről, amelyeket a laoszi népi demokratikus köztársaság, a vietnami szocialista köztársaság és a kambodzsai népköztársaság pártjai és kormányai tettek a térség békéjének, népei biztonságának megszilárdítására, a jószomszédi kapcsolatok megerősítésére más országokkal. kifejezte a magyar kommunisták, a dolgozó nép szolidaritását a laoszi kommunisták és nép békés építőmunkájával, valamint azzal a küzdelemmel, amelyet országuk függetlenségéért és biztonságáért folytatnak. a találkozón hangsúlyozták, hogy a jelenlegi nemzetközi helyzetben különös jelentősége van a szocialista országok, a nemzetközi kommunista és munkásmozgalom pártjai, minden békeszerető, haladó erő összefogásának és közös fellépésének az imperializmus agresszív politikája és háborus törekvései ellen. ezzel összefüggésben ismételten támogatásukról biztosították a szovjetunió és a szocialista közösség országai által tett javaslatokat, amelyek a nemzetközi béke és biztonság megszilárdításának ügyét szolgálják.

kaysone phomvihane találkozott havasi ferencsel és óvári miklóssal, az mszmp pb tagjaival, a központi bizottság titkáraival, valamint több más párt- és állami vezetővel; megtekintett ipari és mezőgazdasági üzemeket.

Y

bel

- 19 -

1982.09.02.

kaysone phomvihane szeptember 2-án elutazott hazánkból. a ferihegyi repülőtéren szürös mátyás bucsuztatta. /mti/

t kj rj hgy

14.54 020982 2522

-. -

sb0026 4 130 mtib1031

magyar rövidfilmek sikere jénában

1982. szeptember 2. - magyar siker született a nemzetközi tudományos filmszövetség xxxv. kongresszusán és filmfesztiválján jénában. a népszerű tudományos filmek versenyében 15 ország alkotásai vettek részt, s a kiosztott 12 diplomából hármat magyar produkció kapott: györgy istván „hagyaték”, rák józsef „visszafelé”, és tiefbrunner lászló „az élővilág színei”, című filmje kapott elismerést.

a fesztiválon nagysikerű retrospektív bemutatót tartottak kollányi ágoston, kossuth-dijas rendező filmjeiből. a kongresszuson a nemzetközi tudományos filmszövetség végrehajtó bizottságának tagjává választották györgy istván filmrendezőt. /mti/

di/tr/s ag hgy

14.56 020982 0715

-. -

sb0027 4 150 mtib1032

energiatakarékosság hőszivattyúval

1982. szeptember 2. - hőszivattyúk alkalmazásával a lakások távfűtő rendszereinél és az iparban egyaránt jelentős energiamegtakarítás érhető el. esetenként az 50-60 százalékot is elérheti. ennek ellenére, hazánkban alkalmazásuk ugyyszólván még el sem kezdődött, holott több országban már figyelemreméltó eredményekete értek el hasznosításával. erről a témáról folytattak eszme-cserét csütörtökön veszprémben az energiagazdálkodási tudományos intézet veszprémi csoportja által összehívott országos tanácskozáson, amelyen erőművek vezetői, nagyüzemek energetikusai,

Y

fűtőrendszerek tervezői, javítói és üzemeltetői vettek részt. a hőszivattyúk és a hőszivattyúzás alapelveiről dr. pleva lászló, a veszprémi vegyipari egyetem docense tartott megnyitó előadást. mint elmondta, a hőszivattyú alapelvét tekintve egy „fordított”, hűtőgép, az ezen az elven alapuló berendezéseket az ndk-ban már mintegy 100 nagyüzemben alkalmazzák, s jelentős energiamegtakarítást értek el vele. az nszk-ban a lakások fűtéséhez konstruáltak olyan berendezéseket, amelyek magukba foglalják a hőszivattyút is. mint a tanácskozáson megállapították, az ilyen típusú berendezések alkalmazása nálunk is sürgető feladat. ehhez jelentős elméleti segítséget adnak a veszprémi vegyipari egyetem géptan tanszékén végzett kutatások. /mti/

bév/rj st hgy

15.02 020982 1369

-.-

sb0028 4 150 mtib1033

magyar dolgozók szovjet kitüntetése /1./

1982. szeptember 2. - a szovjet szakszervezetek központi tanácsa száz magyar dolgozót kitüntetett a magyar és szovjet vállalatok együttműködésében elért eredményeiért, az exportszállítmányok jó minőségéért. a kitüntetéseket csütörtökön a szot székházában vlagyimir szergejev, a szovjet szakszervezetek központi tanácsának osztályvezetője adta át. jelen volt gáspár sándor, az mszmp politikai bizottságának tagja, a szot főtitkára, ballai lászló, az mszmp kb osztályvezetője, rabi béla ipari minisztériumi államtitkár és vlagyimir bazovszkij, a szovjetunió magyarországi nagykövete.

földvári aladár, a szot elnöke köszöntőjében hangsúlyozta: szocialista társadalmunkban, mint a többi szocialista országban is, messzemenően építünk a dolgozók milliós aktivitására, cselekvő támogatására. a szocialista munkaverseny, a szocialista brigádmozgalom, az ujitók mozgalma, a dolgozók kezdeményezései nélkül társadalmi és gazdaságpolitikai céljaink nem valósíthatók meg. ebben az évben a szovjet állam 60., és a nagy októberi szocialista forradalom 65. évfordulója tiszteletére is születtek vállalások, felajánlások, melyek kifejezik a szovjet nép iránti tiszteletünket, szeretetünket.

vlagyimir szergejev beszédében nagyra értékelte a magyar dolgozók munkáját, amely a szovjetunióba irányuló exporttermékek jó minőségében is kifejeződik. rámutatott, hogy szállítmányaikkal elősegítik a szovjetunió ötéves tervének teljesítését; ezt a

07

kitüntetés elnevezése - a xi. ötéves terv élmunkása - is kifejezi. a magyar-szovjet gazdasági és műszaki együttműködésnek gazdag hagyományai és jelentős eredményei vannak - mondotta. amikor az együttműködés továbbfejlesztéséről beszélünk, akkor a munkahelyi kollektívák százainak és a dolgozók ezreinek erőfeszítésére is gondolunk, számítunk. jelenleg mintegy 170 szovjet vállalat tart fenn közvetlen kapcsolatot magyar partnerével. a termelő kollektívák közötti kapcsolatok lehetővé teszik, hogy figyelmesen és aktívan használjuk fel egymás tapasztalatait a közös cél, a szocialista alkotómunka érdekében.

x x x

/folty.köv./

nj -
15.10 020982 2152

-.-

sb0029 4 150 mtib1034

magyar dolgozók szovjet.. /2.rész/

néhány kitüntetettől munkájukról érdeklődtek az mti munkatársai.

dr. ács sándor, a debreceni biogál gyógyszergyár főművezetője: - 27 éve dolgozom a debreceni biogál gyógyszergyár kémia iii. üzemének galenikumokat előállító részlegében. ez idő alatt dinamikusan fejlődtek a vállalat szovjet kapcsolatai. az idén már mintegy 200 millió forintért szállítunk gyógyszereket szovjet megrendelőknek. a szovjet exportban jelentős a korszerű antibiotikumok, az állatgyógyászati termékek és a különféle bőrgyógyászati készítmények mennyisége. a szovjet megrendelésre készülő termékek között több ujitásom is van. egyik legjelentősebb ezek közül az aquital nevű állattápszerhez kapcsolódik: amikor nem sikerült beszerezni a tőkés importból származó antioxidánst, laboratóriumunkban kikísérleteztük, egy hónap alatt legyártottuk, és így elküldhettük a szovjetunióba az ebből készülő fontos tápanyagot. az elmúlt években egyébként 35 ujitást és 3 találmányt nyújtottam be. egyszer megkaptam a kiváló feltaláló kitüntetés arany, háromszor pedig a kiváló ujitó arany fokozatát.

balogh ferencné, a hatselyem kötöttárugyár kurityáni gyáregységének szakmunkása: - az üzem exportszalagján dolgozom, szovjet megrendelésre különféle női bluzokat, köntösöket, hálóruhákat készítünk. a hatselyem kötöttárugyárból az elmúlt években jelentősen megnövekedett a szovjetunióba irányuló export. a múlt évben a mi üzemünk mintegy 250 ezer, az idén pedig az első

07

félévben megközelítőleg 150 ezer ruhát, összesen 9 féle, igen kelendő terméket szállítottunk. ezek az új termékeink igen divatosak, kiváló alapanyagból készülnek. nagy figyelmet fordítunk arra, hogy a szalagunkról lekerülő ruhák egyenletesen jó minőségűek legyenek. az idén az egész üzem minőségi munkáját szovjet partnereink külön diplomával is elismerték.

blaskovics béla, a fémmunkás vállalat kecskeméti gyárának lakatos: - gyárunknak esztendőnk óta jó kapcsolatai alakultak ki a szovjetunióval. az uszty-ilymszki cellulóz kombinát óriás üzemcsarnokainak előregyártott elemeit a mi üzemünk készítette, ez termelési kapacitásunkat éveken át lekötötte. összesen 22 csarnokrészt szállítottunk könnyűszerkezeti elemekből, s nálunk készültek az egyéb kellékek is, mint például a kombinát kapuja. több ujitással, ésszerűsítő megoldással igyekeztünk kifogástalan munkát végezni, azt akartuk elérni, hogy termékeink a szibériai éghajlati viszonyok között is gyorsan, pontosan összeszerelhetők legyenek.
/folyt. köv/

rj -
15.13 020982 2510

-. -

sb0030 4 150 mtib1035

magyar dolgozók szovjet .../3.rész/

büszkék vagyunk rá, hogy egyetlen reklamáció sem érkezett a kecskeméti „építőanyagokra”, amelyek a használatban is kitűnően viselik az ottani klímát. jelenleg is szovjet megrendelésre dolgozunk, 25 különböző üzemcsarnokot szállítunk fém épületszerkezetből, s ezen kívül 6 hűtőház acélszerkezeteit kezdtük el gyártani.

juhász józsef, a diósgyőri Lenin kohászati művek komócsin zoltán ifjusági szocialista brigádvezetője: brigádunk két éve alakult meg abban a gyáregységben, ahol a szovjetunióba kerülő bányászati szivattyúkhoz készülnek alkatrészek. mi elsősorban tengelyeket és szivattyúház öntvényeket esztergálunk és e korszerű termék már részegységeit is előállítjuk. jelenleg a diósgyőri gyárban kifejlesztett széntüzelésű kazán gyártására készülünk. az elsősorban a családi házak fűtésére alkalmas kazánhoz a brigádunk ugyancsak részegységeket, kazánajtókat és a belső tüztér alkatrészeit állítja elő. az eddigiekhez hasonlóan az új termékénél is elsősorban a jó minőségre törekszünk.

04

kirschner kálmán, a telefongyár átviteltechnikai fejlesztési főosztályának szerkesztő technikus: gyárunk tevékenységében jelentős szerepet tölt be az export, termelésünk 80 százaléka külföldre kerül. a szovjet piac meghatározó. több berendezést kifejezetten szovjetunióbeli partnereink kérésére fejlesztettünk ki. átviteltechnikai és távadatátviteli berendezéseink, rendszereink legnagyobb felhasználói a szovjet posta, a vasút, valamint a gáz- és olajipar. mi készítettük például az orenburgi gázvezeték hírközlő rendszerét. jelenleg egy több éves munka - a bk-960-2 átviteltechnikai rendszer - tervezése, a tervdokumentáció készítése fejeződött be, s vannak új termékeink is. ilyen például a bk/g hangfrekvenciás-rendszer, ami meglehetősen sok új technikai probléma megoldása elé állított bennünket.

gyárunk ezenkívül készít szovjet megrendelésre különböző adatfeldolgozó alrendszereket, számítógéphez csatlakoztatható előfizetői pontokat is. gyártmányfejlesztési munkánk során jó kapcsolat alakult ki szovjet partnereinkkel, a tőlük kapott elismerés - úgy érzem - nemcsak engem, hanem a főosztályunk egész kollektíváját illeti. /mti/

os/mi/tár/hag/lász/ sl rj hgy

15.18 020982 2228

-. -

sb0031 4 160 mtib1036

hegyi györgy kiállítása salgótarjánban

1982. szeptember 2. - a képcsarnok salgótarjáni bemutatótermében csütörtökön megnyílt hegyi györgy festőművész kiállítása. a tárlaton az alkotó hatvanegy mozaik táblaképe látható szeptember 16-ig.

hegyi györgy 1951-ben végezte el a képzőművészeti főiskolát berény róbert, barcsay jeno és fónyi géza tanítványaként. alapvető műfaja a monumentális mozaik. /mti/

csiz/bgné/s st hgy

15.22 020982 0442

04

-. -

sb0032 4 150 mtib1037

Litván építészeti kiállítás

1982. szeptember 2. - az utóbbi egy évtizedben létesített legszebb építészeti alkotásokat mutatja be mintegy 120 színes fotón a litván szovjet szocialista köztársaság építésze című kiállítás, amelyet a magyar-szovjet baráti társaság és a magyar építőművészek szövetsége rendezett a szovjet kultúra és tudomány házában. csütörtökön nyitotta meg a kiállítást Lázár Antal, a mész főtitkára és baravikasz gediminasz, a litván építőművészek szövetségének elnökhelyettese. a bemutató áttekintést ad a litván műemlékvédelem eredményeiről, új városrészek építéséről, a környezetbe harmonikusan beilleszkedő modern ipari és mezőgazdasági épületekről, sport és kulturális létesítményekről. Litvánia történeti városrészeinek szerkezete sok tekintetben hasonlít a magyar városokéhoz, így a műemlékvédelemben, a fejlesztésben is azonos gondok megoldására kerestek és találtak új lehetőségeket, amelyek kitűnnek a kiállításon bemutatott anyagból is. a litván építészek is érdeklődnek a magyar alkotások iránt, s így a magyar építőművészek szövetsége a jövő évben vilniusban magyar kiállítással viszonyozza a budapesti litván bemutatót.

a kiállítást szeptember 20-ig tekinthetik meg az érdeklődők - szombat kivételével - naponta délelőtt 10 órától délután 7 óráig, vasárnap 4 óráig a szovjet kultúra és tudomány házában. /mti/

sb/tr/s sl hgy

15.24 020982 1380

-.-

sb0033 4 150 mtib1038

ülést tartott a minisztertanács

1982. szeptember 2. - a kormány tájékoztatási hivatala közli:

a minisztertanács csütörtöki ülésén megtárgyalta az országos tervhivatal elnökének jelentését az idei népgazdasági terv végrehajtásának eddigi tapasztalatairól, és ugyancsak beszámolt hallgatott meg a pénzügyi helyzet alakulásáról. megállapította, hogy a kedvezőtlen és tovább romló világgazdasági helyzet, valamint egyes belső folyamatok tervtől eltérő alakulása miatt a kitűzött fő célok elérésének feltételei lényegesen nehezebbé váltak. ezért felhívta az irányító szerveket, a vállalatokat és szövetkezeteket, valamint a költségvetési intézményeket, hogy az egyensúlyi

07

követelmények teljesítése érdekében a már elhatározott intézkedések végrehajtásán túl tegyenek további erőfeszítéseket a termelési és működési költségek csökkentésére, különösen az energia- és anyagtakarékosság fokozására. a minisztertanács egyidejűleg áttekintette az 1983. évi népgazdasági terv és állami költségvetés előkészítésének helyzetét és meghatározta a további feladatokat.

a kormány felhatalmazta a magyar nemzeti bank elnökét, hogy október 1-től a bankhitelek és állami kölcsönök, valamint a gazdálkodó szervezetek és a tanácsok által elhelyezett, meghatározott időre lekötött betétek kamatlábát 2 százalékkal felemelje. a kamatlábemelést alkalmazzák a hatályba lépése előtt kötött hitel - és betétszerződésekre is, kivéve a már elszámolt kamatokat. a hitelkamatláb-változás nem érinti az 1981 előtt felvett exportbővítő hiteleket. egyidejűleg magasabb kamatvisszatérítés jár az export bővítését, az energiafelhasználás ésszerűsítését szolgáló fejlesztési hiteleknek, valamint a jelentős exportot lebonyolító vállalatok forgóeszköz hiteleinek az elszámolt kamata után.

a minisztertanács tudomásul vette, hogy a gazdasági bizottság áttekintette az otthoni, saját munkával végzett javító-karbantartó tevékenység folytatásának feltételeit, és megerősítette azokat az intézkedéseket, amelyek a lakosság e téren jelentkező igényeinek jobb kielégítését hivatottak szolgálni. /mti/

rj pp

15.47 020982 2099

-.-

sb0034 4 150 mtib1039

emelkedik a vállalati hitelek és betétek kamatlába

1982. szeptember 2. - a magyar nemzeti banktól kapott tájékoztatás szerint - a minisztertanács határozatának megfelelően - október 1-től 2 százalékkal emelkedik a vállalatok és szövetkezetek hiteleinek és betéteinek kamatlába.

a hitelkamatlábak emelése - gazdasági céljainknak megfelelően - a vállalatokat és a szövetkezeteket arra készíti, hogy tevékenységüket a hitelforrások takarékos felhasználásával, elsősorban saját meglévő forrásaikból finanszírozzák; a betéti kamatlábak emelésének célja pedig a megtakarítások növekedésének előmozdítása.

07

a hitelkamatlábak emelése - az indokolt kivételektől eltekintve - valamennyi hitelfajtára, illetve ezek fennálló teljes állományára kiterjed, ide értve a tanácsok által fölvetett hitelek is. további 1 százalékkal magasabb kamatot számít fel a bank akkor, ha a fejlesztés forrásainak költségei - a nemzetközi kamatlábak mértékét is figyelembe véve - ezt indokolják.

a kamatlábemelés nem vonatkozik az 1981. január 1. előtt az export árualapok növelésére folyósított fejlesztési hitelekre és az export céghitelek refinanszírozó hitelekre.

az export árualapok növelésének, az energia ésszerű felhasználásának előmozdítása érdekében az ilyen célra fölvetett fejlesztési hitelek kamatából a bank a korábbi 33 százalékkal szemben 45 százalékot térít vissza, ha a hitelt igénybe vevő vállalat vállalt kötelezettségeinek eleget tesz. az ugyanilyen célra felhasznált rövid lejáratu forgóeszköz-hitelek után felszámított kamatból adott visszatérítés mértéke ugyancsak 45 százalékra emelkedik, ha az export részaránya a vállalat összes árbevételéhez képest a 25 százalékot meghaladja.

a betéti kamatlábak emelése a gazdálkodó szervezetek és a tanácsok önkéntes elhatározása alapján elhelyezett és meghatározott időre lekötött betéteire terjed ki. /mti/

jk rj sl pp

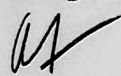
15.48 020982 1901

-.-

sb0035 4 130 mtib1041

bővülő kapcsolatok a magyarok világszövetségénél /1. rész/

1982. szeptember 2. - olyan irányu és tartalmu közös álláspont jutott kifejeződésre a magyarok világszövetségének elnökségi ülésén - amelyet csütörtökön tartottak a szövetség budapesti székházában -, hogy a külföldön élő magyarokkal még az eddigieknél is szorosabb és sokrétűbb kapcsolatokat kell tartanunk, a nehezedő külső feltételek ellenére is erősítve az együttműködés szálait. ugyanigy nyilatkoztak a tanácskozáson a most első alkalommal külföldi magyar egyesületektől meghívott vezetők is: a 16 helyről érkezett vendégek. az általuk képviselt és más egyesületek, magyar klubok, intézmények álláspontját és együttműködési készségüket egyébként az utóbbi hónapokban több országban szerzett személyes tapasztalatok alapján is megismerhették az mvsz és az anyanyelvi mozgalom vezetői - miként erről most gosztonyi jános, a világszövetség főtitkára részletesen is tájékoztatást adott.

bognár józsef elnökletével három témát vitattak meg a tanácskozáson: az mvsz rendezvényeinek idei programját, a világszövetség és az anyanyelvi mozgalom küldöttségeinek a külföldi magyarok körében tett látogatásainak tapasztalatait, valamint azt a javaslatot, hogy külföldi honfitársaink számára állítsanak össze egy ugynevezett magyarságismereti kézikönyvet.

ami az idei esztendő eddigi rendezvényeit illeti - szüts pál főtitkárhelyettes szavaival -, minden korábbinál nagyobb volt az érdeklődés, egyebek között a balatonnál nyelvtanulással egybekötött gyermeküdültetés, a debreceni nyári egyetem pedagógustovábbképző tanfolyama, a sárospataki nyári kollégium középiskolások számára szervezett magyar nyelvi tábora iránt. budapestben - miként korábban már több esztendőben is - „egy kis hazai”, címmel a fővárosi operettszínházban fogadták kulturális műsorral a külföldi magyarokat: a tíz előadás mindegyikén teltház volt. sikerrel folytatódott a külföldi országokba küldött magyar művészcsoporthoz szereplései: az első fél évben európa 11 országának 55 városában 57 előadást szerveztek; kodály és arany munkásságát állították a középpontba, s immár irodalomtörténeti előadással és költői esttel is bővült a program. ősszel - jelentették be az elnökségi ülésen - háromtagu művészcsoporthoz „delegálnak”, észak-amerikai körútra, az ottani magyarokhoz.

a további program legkiemelkedőbb eseményének ígérkezik a „tisztelet a szülőföldnek”, című reprezentatív kiállítás, amelyet decemberben mutatnak be - az mvsz, a művelődési minisztérium és más szervek együttműködésével - budapestben: a műcsarnokban. /folyt.köv./

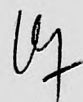
of/mm rj -
15.54 020982 2603

-.-

sb0036 4 130 mtib1042

bővülő kapcsolatok a magyarok .. / 2. rész /

a világ minden tájáról várják magyar alkotók, művészek munkáit. eddig 13 európai, s 6 tengerentúli országból összesen mintegy 300-an jelezték részvételüket festők, szobrászok, grafikusok, építészek, fotósok és mások. közülük sokan felajánlották, hogy kiállítandó műveiket majdan ajándéku adják magyar közgyűjteményeknek. későbbi esemény, de már megkezdődtek az előkészületei egy olyan „nemzetközi”, orvostalálkozóknak - a közgazdászok, a könyvtárosok korábbi rendezvényeihez hasonlóan - amelynek valamennyi résztvevője magyar lesz - a világ minden tájáról érkeve. arra hivatott ez a jövőre esedékes találkozó, hogy

feltárja-bemutassa: a múltban és a jelenben, hazánkban és határainkon túl mivel gyarapították hazai és külföldön élő magyar orvosok az egyetemes orvostudományt.

nemeskürty istván író előterjesztésében vitatták meg a magyarságismereti kiadványt, s egyetértés alakult ki a tanácskozás résztvevői között a tekintetben, hogy feltétlenül szükség van ilyen munkára. különösen azon fiatalok számára - s egyre többen vannak -, akik a külföldön élő magyarság második, harmadik generációjához tartoznak, és már csak alig, vagy még egyáltalán nem tudnak magyarul, kevés ismeretük van az ő hazáról, történelmükről, kulturánkról, eredményeinkről. várható, hogy rövidesen hozzákezdenek ennek az enciklopédia vagy antológia, esetleg vegyes műfajú kézikönyvnek az elkészítéséhez. /mti/

t of/mm bc rj pp

15.57 020982 1466

--

sb0037 4 150 mtib1043

az őszi munkálatok előkészületeiről - tanácskozás a mém-ben /1.rész/

b 1982. szeptember 2. - jó közepes termést takarítottak be a gazdaságok a nyári munkáknál, a kalászosokon belül azonban meglehetősen nagyok voltak az eltérések. amíg búzából jó volt a termés, addig az őszi árpa mennyisége elmaradt a várttól - jelentette be magyar gábor mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszterhelyettes csütörtökön, a mém-ben tartott munkaértekezleten, amelyen a nyári munkákat értékelték, és meghatározták az őszi munkálatok előkészítéséhez a temnivalókat.

a miniszterhelyettes elmondta; hogy az idei aratás a rendkívül csapadékos időjárás miatt az átlagosnál is nagyobb erőfeszítést követelt a betakarításban résztvevőktől, annak ellenére, hogy a munka előkészítése alapos és körültekintő volt. a mezőgazdasági nagyüzemek, a felvásárlók, az ellátó vállalatok és az intézmények dolgozói mindent megtettek, hogy a lehető legkisebb szemvesztéssel végezzék el az aratást. a betakarító gépek műszaki felkészítése megfelelő volt, ezért számottevő, hosszabb ideig tartó meghibásodás - a hiányos alkatrész ellátás ellenére - csak szórványosan fordult elő. ez döntően a gazdaságok egymás közötti példás együttműködésének, valamint a mezőgép tröszt, az agroker vállalatok és a termelési rendszerek jól szervezett munkájának köszönhető. előfordult azonban, hogy energiatakarékosságra hivatkozva egyes

4

gazdaságok 3-4 nappal később kezdték meg az aratást, mint ahogy az indokolt lett volna. ennek következményeként az ismétlődő esők miatt jelentős veszteség érte e gazdaságokat. szükséges, hogy az őszi betakarítási munkákat mindenütt kellő időben kezdjék meg.

az őszi munkák sikeres elvégzéséhez a műszaki, tárgyi feltételek adottak. megfelelő mennyiségű vetőmag áll a gazdaságok rendelkezésére, műtrágyából, növényvédőszerből is általában kielégítő a kínálat. az őszi munkák megalapozásához a jelenlegi készleteken felül traktorokból a második félévben mintegy 1500 beérkezésével számolnak a kereskedők, ugyanakkor arató-cséplőgépből ötszázat vásárolnak. a különböző pótkocsikból megközelítően újabb 2500 érkezik a kereskedelmi vállalatokhoz. a kukoricabetakarításhoz szükséges arató-cséplőgépre szerelhető adapterek szállításánál azonban a gyártó késedelmet jelentett.

a háztáji és kiségitő gazdaságok időszerű munkáinak elvégzéséhez a különböző teljesítményű szőlőprésekből, valamint szőlőzuzókból, bogozókból az igényeket kielégítik. /folyt.köv./

nj -
16.20 020982 2471

--

sb0038 4 150 mtib1044

az őszi munkálatok.. /2.rész/

igen fontos az alapos felkészülés, hiszen az őszi mezőgazdasági munkák - még kedvező időjárás esetén is - a nyári betakarításnál számottevően nagyobb feladatot rónak a mezőgazdasági üzemekre, annál is inkább, mert az őszi érésű növények többségéből az eredetileg tervezettnél nagyobb termés várható.

jelenleg már a napraforgó és a cukorrépa betakarítását végzik az üzemek, napraforgóból jók a terméskilátások, a répa cukortartalma azonban - éppen a sok eső miatt - valamivel elmarad a várttól. a legnagyobb munkát jelentő kukoricabetakarítás előreláthatóan szeptember második felében kezdődik. /mti/

kg sl hgy

16.23 020982 0662

4

--

sb0039 4 160 mtib1046

befejeződött a nemzetközi balaton-konferencia /1. rész/

1982. szeptember 2. - veszprémben csütörtökön befejeződött a négy napos balaton-kutatási konferencia, amelyen 15 ország 60 szakemberének részvételével összegezték a négy éves balaton-kutatási munkát, amelyet közösen végzett az ausztriai laxenburgrban lévő nemzetközi alkalmazott rendszerelemzési intézet, a magyar tudományos akadémia és az országos vízügyi hivatal.

a nemzetközi kutatási programban 30 magyar kutató mellett 20 külföldi szakember is részt vett, a szovjetunió, az egyesült államok, angliá, finnország, hollandia és kanada tudósai. vizsgálták a sekély vizekre azonosan jellemző ismérveket, a víz és az üledék kölcsönhatását, a hullámvás és az áramlás által okozott jelenségeket, a víz tápanyagforgalmát, a biológiai láncolat alakulását és a vízgyűjtő területen észlelt környezeti szennyeződések. a főként biológusok, hidrológusok, matematikusok és közgazdászok részvételével végzett nemzetközi kutatómunka eredményeit matematikai modell segítségével dolgozták föl, és ebből voltak le következtetések a balaton környezetében és vízminőségében végbemenő változások okaira, valamint a védekezés lehetőségeire vonatkozóan.

a tanulmány alapján a konferencián ismertették a tudósok által javasolt gyakorlati teendőket is. a balaton megóvására a leghatásosabb megoldásnak a környék szennyvizeinek más vízgyűjtő területekre való elvezetését tartják. ez a program azonban rendkívül költséges, és csak a távolabbi jövőben valósítható meg. a kutatók ezért fokozatos megoldást ajánlanak: biológiai tisztítással, a szennyvizek tisztítás harmadik fokozatának - a foszfor kicsapódásának - beiktatásával, a terhelést csökkentő tározók létesítésével enyhíteni lehet a tó szennyezését. ezt a célt szolgálja a kis-balatoni tározó már megkezdődött építése, s ezt követően a nyugati övcsatorna és a marcali tározó létesítése. a kormány ebben a tervidőszakban mintegy 250 millió forintot bocsát rendelkezésre a szennyvizek tisztító telepek bővítése, a foszfor káros hatásának mérséklése céljából. rövidesen újabb szennyvízelvezető rendszerek épülnek boglártele és balatonakarattya térségében. ezzel a hatodik ötéves terv végéig eléri, hogy a tisztított szennyvíz 45-48 százaléka sem kerül a balatonba.

foglalkoztak a konferencián a tó fenekén felhalmozódott üledék problémájával is. nincs még tisztázva, hogy ez az üledék milyen mértékben terheli a vizet, milyen káros erők szabadulhatnak fel a kotrás hatására. a nemzetközi kutatást ezen a területen tovább folytatják.

/folyt. köv./ kö

16.36 020982 2569

41

--

sb0040 4 150 mtib1047

bemutató a hidegaszfalt üzembem

1982. szeptember 2. - a somogy megyei gyékényesen csütörtökön működés közben mutatták be a kpm közuti igazgatóságok, a beruházási vállalatok és az uttervező cégek képviselőinek az ország legkorszerűbb hidegaszfalt keverő üzemét. a mintegy száz szakember számára az üzem létesítő kaposvári közuti építőipari vállalat igazgatója, valamint a berendezéseket szállító nszk-beli hutner cég igazgatója tartott tájékoztatót.

elmondták, hogy a tizenöt és félmillió forintba kerülő beruházás költsége mintegy két és fél év alatt megtérül. az üzem óránként száznyolcvan tonna utépitő anyag előállítására képes, a hagyományos technológiánál olcsóbban. a berendezés egyaránt alkalmas pernyebeton, beton és emulziós keverék gyártására is, ezért bármilyen utalapot, kiegyenlítő és kötőréteg készíthető vele. a keveréküzemből kikerülő anyag a mezőgazdasági uthálózatra és alsóbbrendű utakra önmagában is alkalmazható, főközlekedési utakon pedig jól használható alap vagy közbelső teherhordó szerkezetként melegaszfalttal lezárva.

az új üzem a gyékényesi kavicsbánya szomszédságába telepítették, ahonnan a keverék fő alapanyaga közvetlenül szállítószalagon érkezik. a keverő berendezés könnyen, gyorsan szétszedhető és szállítható, egy hét alatt bárhol üzembehelyezhető, a nagyobb utépitések közelében. az ilyen módon gyártott anyag a melegaszfaltnál kevésbé érzékeny a hőmérsékletre, fagypontra fölött bármilyen távolságra szállítható, így az utépités már nem függ annyira az időjárástól, mint korábban.

a kaposvári közuti építő vállalat nemcsak a saját részére és más utépitő vállalatoknak készíti itt a hidegaszfaltot, hanem a tűzép-en keresztül ötven kilós zsákokban a lakosság részére is értékesíti járdák építéséhez **a házilagosan is könnyen felhasználható anyagot. /mti/**

gom/hné/s st pp

16.37 020982 1796

07

√20 százalékkal

--

sb0041 4 160 mtib1048

befejeződött a nemzetközi balaton-konferencia /2. rész/

a konferencia csütörtöki záróülésén részt vettek a magyar tudományos akadémia, az országos vízügyi hivatal, az országos környezet- és természetvédelmi hivatal, az építésügyi és városfejlesztési minisztérium, valamint a balatoni intéző bizottság vezető képviselői is.

a tudósok ajánlásait a tervezés összehangolásával megbízott balatoni intéző bizottság a rövidebb és hosszabb lejáratu tervek elkészítésénél egyaránt figyelembe veszi. /mti/

szé/st/kö pp

16.40 020982 0533

--

sb0042 4 130 mtib1049

vietnami értelmiségi csoport érkezett hazánkba

1982. szeptember 2. - az őszi szolidaritási akció keretében, a hazafias népfront országos tanácsa meghívására, a vietnami szocialista köztársaság nemzeti ünnepe alkalmából a mekong-delta vidékéről vietnami értelmiségi tanulmányi csoport érkezett csütörtökön budapestre. a főleg agrármérnökökből és orvosokból álló csoport hazánk politikai, gazdasági, kulturális fejlődését, a népfront, a szolidaritási bizottság, a békemozgalom tevékenységét, a mezőgazdaság szocialista átszervezésének tapasztalatait, az egészségügy helyzetét tanulmányozza. a fővárosban, komárom, pest és veszprém megyében egészségügyi, mezőgazdasági, oktatási intézményekbe, állami gazdaságokba és mezőgazdasági termelőszövetkezetekbe látogat el. /mti/

pa/bc/rj pp

16.40 020982 0799

07

--

sb0043 4 180 mtib1051

elhunyt kácsor mihály

1982. szeptember 2. - kácsor mihály, a szocialista hazáért érdemrend kitüntetettje, aki 1936-tól volt a pártnak tagja, 74 éves korában elhunyt. hamvasztás utáni bucsuztatása szeptember 6-án 15 órakor lesz a farkasréti temetőben.

az mszmp v. kerületi bizottsága

/mti/

pá/rj bc pp

17.10 020982 0350

--

sb0044 4 130 mtib1052

andré soury magyarországon

1982. szeptember 2. - csütörtökön budapestre érkezett a francia nemzetgyűlés termelési és árucserforgalmi bizottságának küldöttsége, andré sourynak, a bizottság elnökhelyettesének vezetésével. a delegációt a ferihegyi repülőtéren cselőtei lászló, az országgyűlés mezőgazdasági bizottságának elnöke fogadta. /mti/

jk k bc rj pp

17.11 020982 0372

07

--

sb0045 4 160 mtib1053

duray tiber kiállítása debrecenben

1982. szeptember 2. - duray tiber munkácsy-díjas festőművész munkásságát bemutató kiállítás nyílt csütörtökön a debreceni déri múzeumban. a kiállítás anyagát abból a mintegy száz festményből, üvegablak-tervből, grafikából és ötven éremből válogatták, amelyet júliusban és augusztusban a műcsarnokban láthatott a közönség. bemutatják a művésznak azokat az üvegablak-terveit is, amelyek eredetijei a debreceni köztemető kolumbáriumát díszítik. a kiállítást egy hónapig tekinthetik meg az érdeklődők. /mti/

tár/éva/st/ig pp

17.12 020982 0574

-.-

sb0046 4 130 mtib1054

magyar katonazenekar utazott franciaországba

1982. szeptember 2. - a magyar néphadsereg központi zenekara a francia köztársaság hadügyminisztériumának meghívására csütörtökön franciaországba utazott, ahol nemzetközi katonazenekari fesztiválon vesz részt. /mti/

kl km nj ag pp

17.13 020982 0303

-.-

sb0047 4 160 mtib1055

muzeumi centenárium mosonmagyaróváron

1982. szeptember 2. - százéves múltra tekint vissza a muzeumügy mosonmagyaróváron. a közművelődési intézményt életre hívó egyesület 1882. szeptember 2-án alakult meg moson megyei történelmi és régészeti egylet néven. erről a jubileumról emlékeztek meg csütörtökön a városban. megkoszorúzták az alapítók: ivánfi ede piarista tanár és sőtér ágost ügyvéd sírját a mosonmagyaróvári temetőben és deiningner imre akadémiai tanár domborművét az agrártudományi egyetem belső udvarán, majd leleplezték az alapítóknak emléket állító márványtáblát a hansági múzeum homlokzati fülkéjében. ezt követően a múzeumban megnyitották a centenárium alkalmából rendezett kiállítást az egyesület és a mosonmagyaróvári muzeumügy történetéről. /mti/

mzs/sza/kö st pp

17.15 020982 0797

-.-

sb0048 4 130 mtib1057 /felhasználható: 20.30 h-tól!/
magyar- finn vízügyi tárgyalások

1982. szeptember 2. - kovács antal államtitkár, az országos vízügyi hivatal elnöke csütörtökön hazaérkezett helsinki-ből, ahol tárgyalásokat folytatott simó jaatinen-nel, a finn országos vízügyi főigazgatóság elnökigazgatójával.

áttekintették a két ország közötti vízügyi együttműködés helyzetét, tárgyaltak a továbbfejlesztés lehetőségeiről és aláírták az 1983-84. évi vízügyi műszaki-tudományos együttműködés munkatervét. megállapították, hogy a magyar- finn vízügyi kapcsolatok eredményesen fejlődnek. egyebek között a hosszútávú vízgazdálkodási tervezésben, a szennyvíztisztítás és a szennyvíz-iszapkezelés technológiáinak korszerűsítésében, a környezetvédelem vízjogi, adminisztratív és ellenőrzési rendszerének tökéletesítésében dolgoztak együtt a két ország szakemberei. az újabb kétéves munkaterv szerint a magyar és finn vízügyi szakemberek együttműködnek a vízminőségellenőrzés, a árvízvédelem és vízrendezés fejlesztésében, valamint a vízkészletek tervezésének, a vízpítési művek létesítésének és karbantartásának témaköreiben. mindkét fél

07

folytatja a kölcsönös kereskedelmi kapcsolatok fejlesztését is. megállapodtak a szakértők és kutatók kölcsönös cseréjében, továbbá a vizügyi tudományos információ- és dokumentáció csere bővítésében is. /mti/

ka sb rj sl pp

17.21 020982 1328

-. -

sb0049 4 150 mtib1058

Kettő már működik - a szokásosnál **hosszabb** kampányra készültek fel a cukorgyárak /1.rész/

1982. szeptember 2. - két cukorgyárunk - a mezőhegyesi és az ácsi - már megkezdte az új termés feldolgozását, a többiben pedig megtörténtek az átlagosnál korábbi idénykezdés előkészületei. a felvásárló- és rakodótelepeket országsszerte rendbehozták, megnyitották, a délalföldi vasutállomásokról a hét elején utnak indították az első cukorrépával megrakott irányvonatokat. ezek, a korábbi évek gyakorlatához híven, szinte megállás nélkül teszik meg az utat a rakodótól a feldolgozó üzemig. az új kampány, mint ez a vidéki jelentésekből kiderül, nemcsak korábban kezdődik, tovább is tart a szokásosnál. erre azért van szükség, mert az utóbbi években fokozatosan javult a termelési kedv, illetve számottevően növekedett a cukorrépa termőterülete, s ugyanakkor a hozamok is kedvezően alakultak.

a már működő mezőhegyesi cukorgyárba közvetlen körzetéből érkezik a nyersanyag, s a következőkben sem kell távolabbról szállítani. sőt, mintegy 120 ezer tonna répara feldolgozót keresnek a környék termelői. eddig a szerencsi cukorgyár vállalt belőle 20.000 tonnányit. a másik már megindult feldolgozó üzem, az ácsi körzetéből ugyancsak jelentős tételt - körülbelül 30-40 ezer tonnát - kell majd átadni más gyáraknak, mivel az üzem 5 évvel ezelőtt megkezdett rekonstrukciója olyan szakaszába érkezik, hogy január 15-én abba kell hagynia a termelést.

Legnagyobb cukorgyárunk, a kabai, szeptember 5-én, vasárnap fogadja az első nyersanyag-szállítmányokat. a meleg, illetve a befülledés veszélye miatt egyelőre mindössze 2-3 napra elegendőt tárolnak belőle, aztán 9-én reggel megindul az óriási gyár. a tervek szerint 620-640 ezer tonna répából vonják ki itt a cukrot, s az új kampányban mintegy 73 ezer tonna cukrot készít. örvendetes, hogy a fiatal üzemnek máris megvan a biztonságot jelentő termőkörzete: nyersanyagának többségét a környékbeli közös gazdaságok termelik meg.

14

a kapacitást tekintve második helyen álló szolnoki cukorgyárban szerdán-csütörtökön megtörtént a szezonelőtti főpróba: felfűtötték a kazánokat, feltöltötték, ellenőrizték a vezetékhálózatot, a gépeket, berendezéseket. a megelőző karbantartásra, s az ezzel párhuzamosan elvégzett korszerűsítésekre együttesen 100 millió forintot költöttek, s a próba szerint nem hiába: az egész gyártósor jól vizsgázott, a tervezett időben, pénteken reggel 6 órakor megkezdődhet a környékbeli mezőgazdasági üzemek több mint 16.000 hektáron termelt cukorrépájának feldolgozása. /folyt.köv./

17.22 020982 2555

-. -

sb0050 4 150 mtib1059

hétfőn már működik.../2.rész/

mint a gyárban elmondták, korszerű, automata kristályosító állomásokat szereltek fel. az ezekkel bevezetett új technológia eredményeként egyenletesebbek lesznek a kristályszemek, s ugyanakkor kampányonként körülbelül 1200 tonna fűtőolajat is megtakarítanak. a szolnoki gyár egyébként felkészült arra is, hogy segítséget adjon azoknak a feldolgozóknak, amelyek valamilyen okból nem tudnak megbirkózni saját körzetük répatermésével.

a 88. kampányát kezdő kaposvári cukorgyárban folyamatban van a főpróba, s kedden reggel indulnak a gépek. ezt megelőzően két baranya megyei vasutállomásról - bolyból és szigetvárról - befutnak az első répával rakott irányvonatok, a kaposfüredi és a hetési termelőszövetkezetből pedig tehergépkocsival szállítják a répat.

a szeptember 14-én induló ercsi cukorgyár a szokásosnál két héttel hosszabb kampányra készült fel, a több mint 100 éves ácsi üzem pedig egy napi 4.000 tonna kapacitású diffúziós torony felszerelésével számottevően tovább növelte a teljesítőképességét. korszerűsítették a létisztító állomást is. így a gyár az új idényben már egészen kis mértékben szennyezi csak az ikva folyót: a belőle kivett, a répamosásra használt vizet ugyanis a jövőben nem engedik vissza a folyóba, hanem megtisztítva ismét hasznosítják.

17

bel

- 38 -

1982.09.02.

a hatvani és a selypi cukorgyár 5 megyére kiterjedő határában 19.000 hektáron érik a cukorrépa. a két üzem naponta 6.000 tonnát fogyaszt majd el belőle a szeptember 5-én, illetve 8-án megkezdődő idényben. a szezont gondosan előkészítették, s az előzetes számítások szerint 125 nap alatt, tehát a szokásosnál itt is hosszabb idő alatt fejezik be. /mti/

i/kz/s pp

17.34 020982 1692

-. -

sb0051 4 150 mtib1060

munkavédelmi vetélkedő

1982. szeptember 2. - az ut- és vasutépítő vállalat háromtagú csapata nyerte a iv. fővárosi szakszervezeti ifjusági napok keretében megrendezett munkavédelmi, közlekedésbiztonsági és környezetvédelmi vetélkedőt. az előselejtezőkön több mint 300 csapat vett részt, s közülük huszan jutottak be a csütörtöki döntőbe. bár a vetélkedőt a fővárosi üzemek és vállalatok dolgozói részére szervezték meg, a nagy érdeklődésre való tekintettel elfogadták a vidéki csapatok jelentkezését is. a tavaly novemberben megkezdődött vetélkedősorozat utolsó fordulójában a résztvevők általános munkavédelmi tudnivalókból vizsgáztak, környezetvédelmi ismereteikről adtak számot, és kerékpáros kresz-ügyességi versenyen mérték össze tudásukat. /mti/

be sl rj pp

17.41 020982 0782

-. -

By

1982.09.02.

- 39 -

bel

sb0052 4 130 mtib1061

részvétávirat
1982. szeptember 2. - a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága táviratban fejezte ki részvétét a lengyel egyesült munkáspárt központi bizottságának wladyslaw gomulka elvtárs, a lemp kb volt első titkára elhunytá alkalmából. /mti/

tr/rj ár pp

17.42 020982 0283

-. -

sb0053 4 180 mtib1063

időjárásjelentés

1982. szeptember 2. - várható időjárás^{az}ország területére péntek estig:

néhányszor átmeneti felhősödésre lehet számítani, de számottevő csapadék sehol sem valószínű. az északi szél megélénkül, a hőmérséklet délután 22-27 fokig melegszik fel. /mti/

jk rj pp

18.33 020982 0296

-. -

sb0054 4 160 mtib1050

filmtörténeti kiállítás és nosztalgia-mozi

1982. szeptember 2. - a balázs béla filmstudio husz éves történetét bemutató dokumentum-kiállítás és „nosztalgia-mozi”, nyílt csütörtökön székesfehérváron, a velinszky ifjusági házban. a nyitó programban sára sándor: cigányok, novák márk: kedd és huszárik zoltán: elégia című alkotása szerepelt. a filmtörténeti kiállítást

By

M.T.I.

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség

Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

60.008/X

Belföldi hírek

budapest, 1982. szeptember 03. bel. p é n t e k

sb0001 4 160 mtib1001

döntöttek az egyetemi, főiskolai fellebbezések ügyében

1982. szeptember 3. - a felsőfoku intézmények nappali, esti és levelező tagozatára pályázók mintegy 5 ezer fellebbezést, kérelmet, panaszt nyújtottak be, melyek döntő többségét a felvételizettek számára kedvezően bírálták el az oktatásügy illetékesei. az érintettek a közeli napokban írásban kapnak tájékoztatást a döntésről.

a művelődési minisztérium tájékoztatása szerint az egyetemek és főiskolák nappali tagozataira az idei ugynevezett felvételi keretszám szerint 15.870 hallgatót vehettek föl, és e helyekre 35.560-an nyújtották be jelentkezési kérelmüket. ez a jelentkezési arány azonban jelentős belső egyenlőtlenségeket takar. a korábbi éveknek megfelelően a jogi karokra mintegy háromszoros, az általános orvosi tagozatokra három és félszeres, az egyes bölcsészettudományi szakokra több, mint tizszeres volt a túljelentkezés. igen kevés volt a pályázó a természettudományi karok és a tanárképző főiskolák matematika, fizika szakjain. ezért itt, valamint a pénzügyi és számviteli főiskola pénzgazdálkodási fakultásán pótfelvételi vizsgákra került sor. idén a felsőfoku műszaki intézményekbe 11 százalékkal többen jelentkeztek, mint tavaly, ezért utólagos felvételiket nem kellett meghirdetni.

a szegedi józsef attila tudományegyetem természettudományi karának matematika, programozó-matematika és matematika-fizika szakokon meghirdetett pótfelvételijére kétszáznegyvenketten